

Η Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε. στη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2014 - 2020

Προσυνεδριακή Εκδήλωση ΚΕΔΕ
Ιωάννινα - Τετάρτη 11 Μαρτίου 2015

Χιωτάκης Νίκος
Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.

Η εταιρεία Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.

Ταυτότητα

2

Η «Πληροφόρηση - Επιμόρφωση - Τοπική Ανάπτυξη» (Π.Ε.Τ.Α.) Α.Ε. είναι η Αναπτυξιακή εταιρεία της Αυτοδιοίκησης που εξειδικεύεται στην παροχή συμβουλευτικών, μελετητικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών με επίκεντρο την τοπική ανάπτυξη.

Ιδρύθηκε το 1990 από φορείς της Αυτοδιοίκησης.

Κύριοι μέτοχοι:

- Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)
- Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ)
- Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π. & Δ.)
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ)
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΕΔΚΜ)

Έξυπνη ανάπτυξη	1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
	2. Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
	3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ), και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το ΕΤΘΑ)
Βιώσιμη ανάπτυξη	4. Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς
	5. Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου
	6. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
	7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών
Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς	8. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
	9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
	10. Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
	11. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Περιφέρειες χώρας ανά κατηγορία

4

	ΜΟ 2007-2009
ΣΤΟΧΟΣ 1 (ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ)	<75%
ΗΠΕΙΡΟΣ	64,4
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	66,2
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΘΡΑΚΗ	67,8
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	71
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	74,8
ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ	75%-90%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	75,1
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	75,5
ΚΡΗΤΗ	83,2
ΙΟΝΙΑ	84,6
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	85,6
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	85,9
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ	>90%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	112,4
ΑΤΤΙΚΗ	120,1
Πρώην Στόχος Σύγκλιση	
Πρώην Phasing Out	

- **Τίθενται στόχοι** για τους άξονες προτεραιότητας των ΕΠ για το 2018 και 2023.
- Η αξιολόγηση επίδοσης το 2019 καθώς επίσης η αποδέσμευση του αποθεματικού επίδοσης* σχετίζονται με την **επίτευξη των στόχων** όπως αυτή παρουσιάζεται στις εκθέσεις προόδου.
- Σε περίπτωση μη επίτευξης των στόχων η Επιτροπή μπορεί να **αναστείλει τις πληρωμές**.
- Σημαντική αδυναμία επίτευξης των στόχων του 2023 (πάνω από 75%) μπορεί να οδηγήσει σε **δημοσιοοικονομικές διορθώσεις** στο τέλος της περιόδου.

** Το αποθεματικό επίδοσης -6% ανά Ταμείο ΚΣΠ, ανά Κράτος-μέλος, ανά κατηγορία περιφερειών ορίζεται στην αρχή της περιόδου. Η κατανομή του γίνεται με πρόταση του ΚΜ ύστερα από την αξιολόγηση επίδοσης το 2019 και μόνο σε άξονες προτεραιότητας όπου οι στόχοι έχουν επιτευχθεί.*

Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι στη Νέα Προγραμματική Περίοδο

6

Ποσοτικά στοιχεία (30.6.2011)

Ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου: Πού βρισκόμαστε;

7

Τι χρειάζεται για να ανταποκριθούν οι ΟΤΑ στο δύσκολο ρόλο τους;

8

1. Επιχορηγήσεις από ΕΣΠΑ 2014 - 2020

2. Δανεισμός

- i. από Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων / άλλα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα
- ii. από JESSICA/ELENA

3. Χρηματοδότηση από Τρίτους (Χ.Α.Τ.)

4. Συνδυασμός πηγών χρηματοδότησης

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ από ΕΣΠΑ 2014 - 2020

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Το σύνολο του οφέλους από την απόδοση της επένδυσης (π.χ. εξοικονόμηση) το καρπώνεται ο προϋπολογισμός του ΟΤΑ.
- Γνωστές οι διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων σε σχέση με άλλες μορφές χρηματοδότησης

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Η πλειοψηφία των κινδύνων που σχετίζονται με τα επιμέρους στάδια του έργου αναλαμβάνονται κυρίως από τον ΟΤΑ.
 - *Τεχνολογικοί*
 - *Λειτουργίας - απόδοσης κλπ*
- **Περιορισμένοι πόροι που δεν επαρκούν να καλύψουν το σύνολο των αναγκών των ΟΤΑ.**

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΟΤΑ

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΟΤΑ από Τ. Π. & Δανείων (1/3)

13

Δάνεια σε ΟΤΑ για χρηματοδότηση έργων τους από πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και του Τ.Π. & Δανείων.

- ☐ Διαθέσιμα κεφάλαια συνολικού ύψους 200 εκ. €.
- ☐ Επιλέξιμα το σύνολο των έργων ενεργειακής αποδοτικότητας.
- ☐ Χρηματοδότηση έως και 100% του προϋπολογισμού.
- ☐ Διάρκεια αποπληρωμής δανείου (έως 25 έτη).
- ☐ Δυνατότητα χορήγησης περιόδου χάριτος (έως 3 έτη).
- ☐ Δυνατότητα επιλογής επιτοκίου (σταθερό επιτόκιο με ή χωρίς

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΟΤΑ από Τ. Π. & Δανείων (2/3)

14

Όροι – Προϋποθέσεις Χρηματοδότησης

- **Να δύναται ο ΟΤΑ να δανειστεί (άρθρο 264 του Ν.3852/2010).**
 - το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης κάθε δήμου ή περιφέρειας δεν υπερβαίνει το 20% των ετήσιων τακτικών του εσόδων.
 - το συνολικό χρέος του δήμου και της περιφέρειας που προβαίνει σε δανεισμό δεν υπερβαίνει το 60% των **συνολικών εσόδων** του.
- **Για τη σύναψη του δανείου το έργο να είναι ώριμο και έτοιμο προς δημοπράτηση.**

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΟΤΑ από Τ. Π. & Δανείων (3/3)

15

Ύψος Δανείου: 1.000.000 €

Ύψος Δανείου: 1.000.000 €

Δίχως Περίοδο Χάριτος

Με Περίοδο Χάριτος

	ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΣΤΑΘΕΡΟ	ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟ
Επιτόκιο	5,26%	3,32%
Διάρκεια αποπληρωμής	25 Έτη	25 Έτη
Τοκοχρεολύσιο / έτος	72.812 €	59.651 €

	ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΣΤΑΘΕΡΟ	ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟ
Επιτόκιο	5,26%	3,32 %
Διάρκεια αποπληρωμής	25 Έτη	25 Έτη
Περίοδος χάριτος	3 Έτη	3 Έτη
Περίοδος τοκοχρεολυτικής εξυπηρέτησης	22 Έτη	22 Έτη
Τόκοι περιόδου χάριτος / έτος	52.600 €	33.150 €
Τοκοχρεολύσιο μετά την περίοδο χάριτος	77.781 €	64.744 €

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

**Δάνεια σε ΟΤΑ για χρηματοδότηση έργων τους που
εντάσσονται σε Ολοκληρωμένα Σχέδια Βιώσιμης
Αστικής Ανάπτυξης.**

- ☐ Διαθέσιμα κεφάλαια συνολικού ύψους περίπου 250 εκ. €.
- ☐ Επιλέξιμα το σύνολο σχεδόν των έργων ενεργειακής αποδοτικότητας.

Ζητήματα προς Επίλυση

- ❑ Χρηματοδότηση της ωρίμανσης των έργων (μελέτες, αδειοδοτήσεις κ.λπ.)
 - ❑ Έχει προταθεί από το ΤΠΔ και την ΚΕΔΕ η δημιουργία Ειδικού Λογαριασμού που θα χρηματοδοτεί ωριμάνσεις έργων της Αυτοδιοίκησης.
- ❑ ΟΤΑ χωρίς δυνατότητα δανειοδότησης
 - ❑ Έχει προταθεί η εξαίρεση των ΟΤΑ από τους περιορισμούς όταν πρόκειται για δανειοδότηση ανταποδοτικών έργων.
- ❑ Δανεισμός ΔΕΥΑ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Άμεση εξασφάλιση της αναγκαίας χρηματοδότησης.
- Ευνοϊκοί όροι δανειοδότησης.
- Χαμηλότερο κόστος χρήματος σε σχέση με την Χ.Α.Τ.
- Ταχύτερες διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων.
- Άμεση θετική επίδραση στον προϋπολογισμό του ΟΤΑ.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Η πλειοψηφία των κινδύνων που σχετίζονται με τα επιμέρους στάδια του έργου αναλαμβάνονται κυρίως από τον ΟΤΑ.
 - *Τεχνολογικοί*
 - *Λειτουργίας - απόδοσης κλπ*
- Αποκλεισμός ΟΤΑ που έχουν περιορισμό στην δανειοδότηση.
- Μείωση της δυνατότητας δανειοδότησης για εκτέλεση έργων που δεν είναι δυνατόν να εξασφαλίσουν άλλες μορφές χρηματοδότησης.

Τι είναι το ELENA (European Local ENergy Assistance);

Το ELENA είναι ένα «ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό μέσο» το οποίο στοχεύει να παρέχει τεχνική βοήθεια στις περιφερειακές και τοπικές αρχές για την επιτάχυνση των επενδυτικών προγραμμάτων τους, στους τομείς:

- ☐ της ενεργειακής απόδοσης,
- ☐ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και
- ☐ των βιώσιμων μέσων μεταφοράς.

Υλοποιείται από: Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΓΔ Ενέργειας) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΙΒ)

χρησιμοποιούνται οικονομικοί πόροι από το πρόγραμμα

Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης

ELENA (2/5)

- ❑ **Επενδυτικά προγράμματα μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το ELENA:**
- ❖ Επενδύσεις στην **αύξηση της ενεργειακής απόδοσης** σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών κοινωνικής στέγασης και του **φωτισμού οδών και πλατειών**.
- ❖ Ενσωμάτωση των **ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)** στο δομημένο περιβάλλον.
- ❖ Επενδύσεις σε **αναβάθμιση, επέκταση ή την κατασκευή νέων δικτύων τηλεθέρμανσης / τηλεψύξης**, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων που βασίζονται σε συνδυασμένη παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού (CHP), αποκεντρωμένα συστήματα CHP (σε κτίριο ή επίπεδο γειτονιάς).
- ❖ **Αστικές μεταφορές** προκειμένου να υποστηριχθεί η αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

- Όροι και
Κριτήρια
Χρηματοδότησης
(1/2)

- Όροι και
Κριτήρια
Χρηματοδότησης
(2/2)

- Διαδικασία
Υποβολής
Αίτησης
Χρηματοδότης

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ από ΤΡΙΤΟΥΣ (ΧΑΤ)

ΧΑΤ (Χρηματοδότηση Από Τρίτους) 1/2

26

- ❑ Ο Ιδιωτικός Φορέας αναλαμβάνει να εξασφαλίσει την χρηματοδότηση του έργου με ίδια κεφάλαια και δανεισμό, του οποίου εγγυάται την αποπληρωμή του.
- ❑ Η χρηματοδότηση αποπληρώνεται από τα έσοδα που παράγει το έργο (Χρηματοδότηση έργου και όχι χρηματοδότηση φορέα). Οι εξασφαλίσεις που παρέχονται στον δανειστή σχετίζονται μόνο στην απόδοση του έργου.
- ❑ Η αποπληρωμή εξαρτάται από την απόδοση του έργου (ενεργειακής υπηρεσίας) που σχεδιάζει, κατασκευάζει και λειτουργεί με ευθύνη του ο Ιδιωτικός Φορέας.
- ❑ Συνήθως η χρηματοδότηση έργου μέσω ΧΑΤ προϋποθέτει τη δημιουργία Εταιρείας Ειδικού Σκοπού με την οποία υπογράφει συμβάσεις ο ΟΤΑ.
- ❑ Προϋπόθεση για την εξασφάλιση της χρηματοδότησης είναι η δυνατότητα του ΟΤΑ να παρέχει εγγυήσεις για την καταβολή των αμοιβών του Ιδιωτικού Φορέα που αναλαμβάνει την εκτέλεση του έργου (π.χ. εκχώρηση ανταποδοτικών τελών).

ΧΑΤ (Χρηματοδότηση Από Τρίτους) 2/2

27

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Μεταβίβαση του συνόλου σχεδόν των κινδύνων στον Ιδιωτικό Φορέα:
 - Σχεδιασμού
 - Τεχνολογικοί
 - Απόδοσης
 - Οικονομικοί
 - Χρονοδιαγράμματος κλπ
- Δεν εξαρτάται από την δανειοδοτική ικανότητα του ΟΤΑ.
- Δεν αυξάνεται το ύψος του

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Δυσκολότερη η εξασφάλιση της χρηματοδότησης του έργου σε σχέση με τον δανεισμό του ΟΤΑ.
- Υψηλότερο κόστος χρήματος για την χρηματοδότηση του έργου.
- Μικρότερο όφελος στον προϋπολογισμό του ΟΤΑ
- Σύνθετες και μεγαλύτερης διάρκειας διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης σύμβασης.
- Σύνθετες και πολύπλοκες συμβάσεις μεταξύ του ΟΤΑ, του Ιδιωτικού Φορέα και των Δανειστών.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Φθηνότερο κόστος δανεισμού από ΟΤΑ, άρα και μειωμένο κόστος επένδυσης.
- Η χρηματοδότηση περιλαμβάνει επιχορήγηση, επομένως υπάρχει καλύτερη απόδοση του έργου.
- Επιμερισμός των κινδύνων (όχι μόνο ο ΟΤΑ) με τη συμμετοχή στην χρηματοδότηση του Ιδιωτικού Φορέα, ο οποίος αναλαμβάνει μέρος των κινδύνων.
- Μεγαλύτερο ενδιαφέρον για συμμετοχή από του Ιδιωτικούς Φορείς (ευκολότερη η εξασφάλιση χρηματοδότησης της δικής τους συμμετοχής)

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Σύνθετη διαδικασία στην εξασφάλιση της χρηματοδότησης από πλευράς ΟΤΑ
- Αποκλείονται οι ΟΤΑ που δεν μπορούν να δανειστούν.

- Μεγαλύτερος αριθμός έργων και ωφελούμενων ΟΤΑ— μόχλευση κεφαλαίων.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

31

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

Στοιχεία Επικοινωνίας:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ – ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α. (Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.)

Ηπείρου 11, 10433, Αθήνα

Τηλέφωνο: 213 215 56 00

F: 213 215 56 24

Website: www.info-peta.gr

E-mail: peta@info-peta.gr